

Joan Badia Pujol

LES PERSONES QUE ES VAN FUGAR

Doncs ara som al setembre del 1975, en un moment en què el Franco a l'estiu havia tingut una mena de caiguda, i per tant es veia com la malaltia avançava molt, i tots pensàvem que això era qüestió de setmanes. Però malgrat tot a finals de setembre aquest senyor i el seu consell de ministres van tenir la bona ocurrència de signar una sèrie d'execucions, de penes de mort, i per tant van matar tota una colla de gent que em sembla que eren del FRAP i d'ETA.

Aleshores a Manresa el comitè local del PSUC vam decidir fer extensions de protesta, demanar a la gent que fes un atur a les empreses, fer una repartida d'octavetes i mobilitzar una mica tot el que teníem. Com a conseqüència d'alguna d'aquestes accions van detenir tota una sèrie de persones totes més o menys relacionades amb el moviment obrer, i d'aquí la cosa va passar a la detenció d'una persona molt significada del PSUC, que era el Pep Cònsola, el responsable de l'aparell de propaganda del PSUC.

Aleshores en aquest moment sí que ens vam posar tots sobre avís, de fet ja havien detingut altres persones del comitè local, el Pep Fuentes concretament, que era el responsable del moviment obrer. I a partir d'aquí, sobretot amb la detenció del Pep Cònsola, sí que ens vam posar tots sobre avís que podia passar qualsevol cosa en qualsevol moment. Més que res perquè el Pep Cònsola era una de les persones que tenia més informació i les informacions més vitals pel partit a Manresa.

De fet, l'ordre, la instrucció, era: tots fora de Manresa, que ningú es quedi a casa, que tothom se'n vagi fora, a viure allà on podia. Gairebé la majoria vam anar a Barcelona, en pisos de persones del PSUC, o persones simpatitzants del PSUC. Jo concretament recordo que vaig estar a casa d'un advocat, vaig estar-hi uns quants dies fins que les coses es calmessin. Però de fet no es calmaven, i les notícies que teníem era que cada dia anaven detenint una persona o altra, o l'anaven a buscar. Amb aquestes, hi va haver una persona que va decidir gairebé deixar-se detenir, que va ser el Jaume Sala, una mica convençut que això s'havia d'acabar, perquè cada un que detenien n'anaven a buscar un altre, la qual cosa volia dir que hi havia tortures i pressions perquè diguessin més noms, i per tant anava caient tothom.

Efectivament, amb el Jaume es va parar tot, ara, això també volia dir que deuria rebre com mai ningú ha rebut en aquesta ciutat, almenys en aquells anys. Crec que en Jaume Sala és de les persones que més fortament se la va torturar i que més fortament va rebre. Ell va entrar

<http://www.memoria.cat/detencions1975>

a la Guàrdia Civil dient que no diria res i efectivament no va dir res, no va menjar, no va beure i va estar allà els dies que va estar, no sé si van ser... Bastants dies, com que hi havia una mena d'estat d'excepció em sembla que podien detenir per terrorisme deu dies. No sé si s'hi va estar deu dies però se n'hi va estar molts. Jo crec que s'ho va passar molt malament.

Llavors, de mica en mica, lentament, vam tornar d'una manera una mica clandestina. En el meu cas es van escaure d'altres coses. Una d'elles és que l'Assemblea de Catalunya havia fet també una escampada de papers i pel que sigui havíem sortit quatre persones que formàvem part de l'Assemblea de Catalunya.

A mi m'havien vingut a buscar a casa, que no hi era, i van segellar el pis, tampoc no hi havia la meva dona, i van segellar el meu pis amb un paper que deia que m'havia de presentar a comissaria. Efectivament, no hi vaig anar. La meva dona se'n va anar a viure a casa dels meus sogres i per tant jo vaig estar també fora de casa. A mi em buscava la policia, no la Guàrdia Civil, i em buscava pel fet doncs de formar part de l'Assemblea del Bages. I de fet recordo que em van posar una multa que no vaig arribar a pagar mai, de cent mil pessetes o no sé quant era, una bestiesa, però ja vem decidir que no es pagava. Vaig tenir la casa tancada fins el Nadal, fins que hi va haver l'amnistia, ja un cop mort el Franco. I per tant jo vaig passar aquest temps de setembre fins a desembre vivint fora de casa.

Vaig viure a casa d'uns amics d'aquí a Manresa, vaig viure també a casa dels meus sogres. Tampoc no ens devien buscar amb molta insistència, perquè jo recordo que feia vida bastant normal, el que passa és que com que treballava a l'Autònoma, de professor a l'escola de mestres de l'Autònoma, tampoc no em van venir a buscar específicament.

Les detencions del Comitè Local eren això, eren detencions pel fet de ser del comitè local del PSUC. Van detenir força gent, després de les detencions i del pas per la presó d'aquí, els van passar a la presó de Barcelona, a la Model, aleshores el 20 de Novembre va morir Franco, al cap de pocs dies hi va haver l'amnistia. Tothom va poder sortir i hi va haver el retorn.